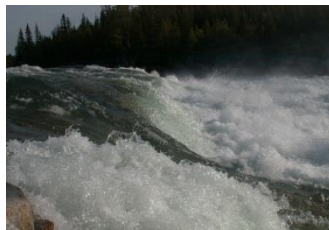

SusWater (2015-2018)

WP3: Sosio-økonomiske indikatorer for en bærekraftig vassdragsforvaltning

Ingrid Nesheim, Line Barkved (NIVA), Isabel Seifert (NIVA),
Frode Sundnes (NIVA)

SusWater Brukermøte, Park hotel Gardermoen 10. November 2016

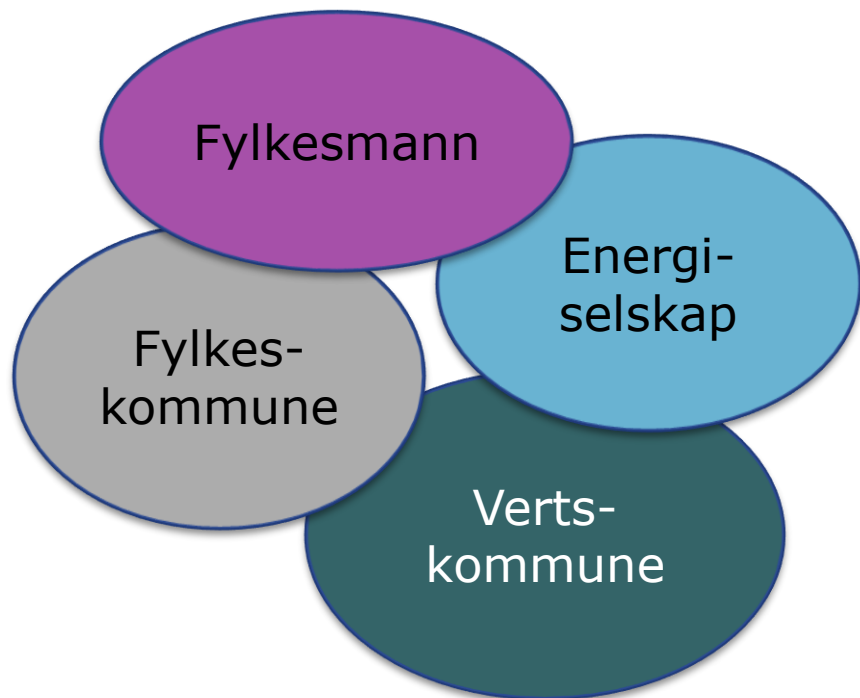
WP 3 Mål: Et rammeverk for verdivurdering av vassdrags- og vassdragsrelaterte brukerinteresser

- Økonomisk dimensjon → Indikatorer
- Sosio-kulturell dimensjon → Indikatorer
- Miljødimensjon → Indikatorer

Case tilnærming

Referansegruppe casenivå

Stakeholdere i workshops,
fokusgruppe-diskusjoner og
intervjuer

Fremgangsmåte for verdivurdering, resultater:

1. Identifisere vannbruksinteresser og vannbruksrelaterte interesser i vassdrag
 - a) Forvaltning, grunneiere, næringslivs-aktører, NGOere har blitt intervjuet.
 - b) Interesser ble stedfestes og er tegnet inn på kart (WP2).
 - c) Interessene kobles til hydromorfologiske og økologisk indikatorer (WP2). Dette arbeidet fortsetter.

Dokumentanalyse for å få oversikt over vannbruksinteresser på nasjonalt nivå.

Fremgangsmåte for verdivurdering: resultater

2. Indikatorer som representerer interesser

- a. Verifisering av identifiserte interesser i workshops i begge case
 - b. Forankring av hva som er gode indikatorer lokalt
- Sesong aspektet ble fremhevet
 - Forankring av prosess,
 - workshop som en arena for dialog og for å forstå ulike aktørers perspektiv.

Hva er en god indikator?

«rammeverket står og faller på gode indikatorer»- deltaker, workshop på Voss

- **Nettbasert survey til forvaltning og andre brukere i januar**

Hvilke kriterier vektlegger forvaltningen når indikatorer skal velges for å representere brukerinteresser?

Variierer valg av kriterier med type indikator?

Mulige kriterier for å vurdere relevante sosio-økonomiske indikatorer:

- Potensiell verdi
- Historisk verdi
- Lokal relevans
- Lokal gjenkjennelse
- Kvantitativ robusthet
- Romlig eksplisitt Forvaltningsrelevans
- Implementerbarhet
- Samsvar med nasjonale føringer
-

Metodikk for verdivurdering: dybdefokus i utvalgte elvestrekninger

Referansegruppe casenivå

Teigdalsvassdraget:

- Strekning overfor Kråkefossen -viktige padleinteresser, *dobbeldroppen* internasjonalt anerkjent blant padlere
- Strekning nedstrøms Kråkefossen gyte- og oppvekstområde for fredet Vossolaksen, laksefiske, campinginteresser

Eksingedalsvassdraget:

- Elvestrekningen rundt Flatekvål flere fiskeprosjekter, brunørret, utsetting av fisk, Ekso Villfisk, padling, begroing
- Nedre del av Ekso-anadrom strekning Nå åpnet for fiske (salg av fiskekort i sommer)

Dybdefokus i utvalgte elvestrekninger

Referansegruppe casenivå

Møte i referansegruppa for å diskutere valg av elvestrekninger

Fylkesmann

Fylkeskommune

Energiselskap

Vertskommune

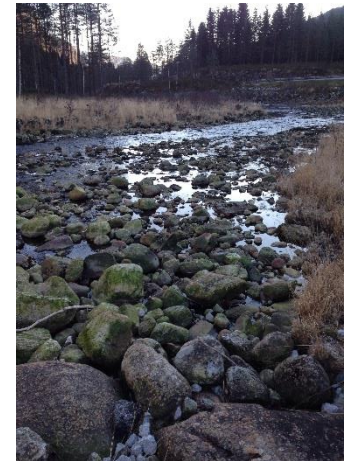
Siravassdraget

- Nedstrøms dam Handeland - Dorgefoss. gjengroingsproblematikk, kultur og friluftsliv
- Strekket til Sira fra Ousdalsvannet, Gjengroingsproblematikk

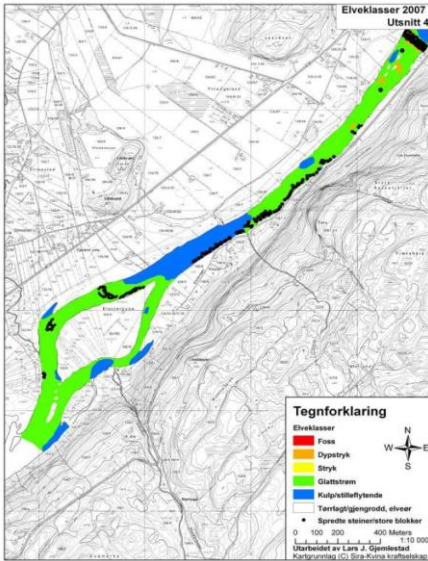

Kvinavassdraget:

- Strekket mellom Narvestadbassenget og Rafoss, ny lakseførende strekning, badelokaliteter, båt.
- Litleåna nedstrøms Galdalsvatn, minstevannsføring, vernet .

Teste metoder for verdivurdering

Metoder som gir
kroneverdi

Kvantitativ
nyttevurdering, ikk
kroneverdi

Kvalitativ
nyttevurdering

Mange har kritisert metoder for å estimere nytteverdi av brukerinteresser; tillitten til resultatene er ofte dårlig.

Estimere indikatorer, kobling av ulike metoder

Interesse	Estimere bruk	Vurdere potensialet	Vurdere nytte	Forankre nytte-vurdering
Turgåing	Observasjon som metode	Hydro-morfologiske og økologiske indikatorer	Høy bruk = høy nytte = høy verdi	Intervjuer Fokusgruppe-diskusjoner
	Dokument-analyse som metode		Høy bruk = høy nytte = høy verdi	
	Survey som metode		Høy bruk = høy nytte = høy verdi	
	Montær-vurdering som metode		Mye penger = høy nytte = høy verdi	

Resultater vil bli vurdert i workshop for evne til å representere verdier lokalt, og regionalt.

Memo om metoder for verdivurdering

Hypotese: Ulike metoder for verdivurdering passer for ulike formål og situasjoner

Memo blir utarbeidet som et beslutningstre, der veien blir guidet i form av spørsmål, det blir kort beskrivelse av metodikk, og en oversiktstabell.

Formål: guide, hjelpe en bruker til å velge metodikk for nyttevurdering.

Hovedtyper av metoder: 1. Metoder som gir monetærverdi; 2. Ikke monetær - kvantitative metoder, 3. Kvalitative metoder

Metode	Type metode (4 alternativer)	Primær-data / sekundær data	Romlig skala (typisk)	Krav til tids-serie	Sesong variasjon ivaretatt	Involverer interesserte	Kvalitati ve-aspekter	Krav til tidsbruk	Krav til kompetanse
Markeds- pris	Monetær-verdi	primær-data / sekundær data	regional nasjonal skala	ja	kan ivaretas.	nei	nei	avhengig av data tilgjengelighet	Økonom kompetanse
Dokument analyse	Kvalitativ metode	sekundær-data	regional nasjonal skala	nei	kan ivaretas	nei	ja	Analysen bestemmer dette	Analyse kompetanse

Leveranser WP3

- **Memo** over metoder for verdivurdering. Struktur i form av spørsmål som veileder i et beslutningstre. Produktet er en selvstendig leveranse – men det vil også være en del i håndboka (prosjektnivå).
- **Rapport og artikkel** som dokumenterer erfaringen fra testing av metoder i casene.
- **Rammeverk for verdivurdering** av vannbruksinteresser – en del av prosjekthåndboka

Takk for oppmerksomheten!

